

Název předmětu: Soudní a mimosoudní způsoby řešení sporů v obchodních vztazích

Číslo a název modulu: Druhy procesu, Pravomoc a příslušnost soudů

Cíl modulu: Student porozumí účelu civilního procesu a bude umět rozlišovat jeho druhy. Dále naučí určovat správně pravomoc a příslušnost soudů. Student bude vědět, z jakých důvodů může být věc přikázána jinému soudu, než který by byl jinak příslušný.

Klíčová slova:

civilní proces, pravomoc, příslušnost

Struktura modulu a zdroje ke konkrétním tématům:

- ❖ *Pojem civilního procesu*
  - Winterová, Alena, Macková, Alena a kol. Civilní právo procesní, Díl první: řízení nalézací. Praha: Leges (2018): str. 32-37
- ❖ *Druhy civilního procesu*
  - Winterová, Alena, Macková, Alena a kol. Civilní právo procesní, Díl první: řízení nalézací. Praha: Leges (2018): str. 38-43
- ❖ *Civilněprocesní právo*
  - Winterová, Alena, Macková, Alena a kol. Civilní právo procesní, Díl první: řízení nalézací. Praha: Leges (2018): str. 43-51
- ❖ *Příslušnost soudů*
  - Winterová, Alena, Macková, Alena a kol. Civilní právo procesní, Díl první: řízení nalézací. Praha: Leges (2018): str. 113-121
  - Lavický, Petr a kol. Občanský soudní řád, sv. I., Praha: Wolters Kluwer (2016): str. 38-58
  - Jirsa, Jaromír a kol. Občanské soudní řízení, soudcovský komentář. Praha: Wolters Kluwer (2019): str. 43-90
- ❖ *Prezentace a další studijní materiály přístupné v informačním systému školy*

Vybraná ustanovení relevantní právní úpravy:

zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

Soudy

Pravomoc

§ 7

(1) V občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy spory a jiné právní věci, které vyplývají z poměrů soukromého práva, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány.

(2) Spory a jiné právní věci uvedené v odstavci 1, o nichž podle zákona rozhodly jiné orgány než soudy, soudy v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují za podmínek uvedených v části páté tohoto zákona.

(3) Jiné věci projednávají a rozhodují soudy v občanském soudním řízení, jen stanoví-li to zákon.

(4) Pravomoc soudů ve věcech správního soudnictví upravuje zvláštní zákon.⁹⁶⁾

§ 8, § 8azrušeno

Příslušnost

§ 9

(1) Nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.

(2) Krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně

- a) ve sporech o vzájemné vypořádání úhrady přeplatku na dávce důchodového pojištění, nemocenského pojištění, státní sociální podpory a pomoci v hmotné nouzi a ve sporech o vzájemné vypořádání regresní náhrady zaplacené v důsledku vzniku nároku na dávku nemocenského pojištění,
- b) ve sporech o určení nezákonnosti stávky nebo výluky,
- c) ve sporech týkajících se cizího státu nebo osob požívajících diplomatických imunit a výsad, jestliže tyto spory patří do pravomoci soudů České republiky,
- d) ve sporech o zrušení rozhodnutí rozhodce o plnění závazků z kolektivní smlouvy,
- e) ve věcech vyplývajících z právních poměrů, které souvisejí se zakládáním obchodních korporací, ústavů, nadací a nadačních fondů, a ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, vyplývají-li z účasti na obchodní korporaci,
- f) ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy a členy jejich orgánů nebo likvidátory, jde-li o vztahy týkající se výkonu funkce členů orgánů nebo likvidace,
- g) ve sporech vyplývajících z práva duševního vlastnictví,
- h) ve sporech o ochranu práv porušených nebo ohrožených nekalým soutěžním jednáním nebo nedovoleným omezením soutěže,
- i) ve věcech ochrany názvu a pověsti právnické osoby,
- j) ve sporech z finančního zajištění a sporech týkajících se investičních nástrojů a cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů, i když se nejedná o investiční nástroje,
- k) ve sporech z obchodů na komoditní burze,
- l) ve věcech jednání shromáždění společenství vlastníků a sporů z toho vzniklých, s výjimkou sporů o příspěvky členů společenství vlastníků na správu domu a pozemku, sporů o zálohy na úhradu za služby a způsobu rozúčtování cen služeb,
- m) ve sporech z přeměn právnických osob,
- n) ve sporech z nakládání s obchodním závodem nebo jeho částí,
- o) ve sporech ze smluv na stavební práce, které jsou nadlimitními veřejnými zakázkami, včetně dodávek nezbytných k provedení těchto smluv,
- p) ve věcech zákonného ručení při porušení péče řádného hospodáře,
- q) ve sporech vyplývajících z úpravy podnikatelských seskupení,
- r) ve sporech o zajištění pohledávek věřitelů při snížení základního kapitálu obchodních společností nebo při snížení základního členského vkladu družstev.

(3) Nejvyšší soud České republiky (dále jen "Nejvyšší soud") rozhoduje jako soud prvního stupně, stanoví-li tak zvláštní právní předpis.

§ 9a

K projednání žaloby podle § 91a jsou příslušné v prvním stupni okresní nebo krajské soudy podle toho, u kterého z těchto soudů probíhá v prvním stupni řízení o věci nebo právu, na něž si žalobce činí nárok.

§ 10

(1) Krajské soudy rozhodují o odvoláních proti rozhodnutím okresních soudů.

(2) O odvoláních proti rozhodnutím krajských soudů jako soudů prvního stupně rozhoduje vrchní soud.

§ 10a

O dovoláních proti rozhodnutím krajských nebo vrchních soudů jako soudů odvolacích rozhoduje Nejvyšší soud.

§ 11

(1) Řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný. Pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení. Věcně a místně příslušným je vždy také soud, jehož příslušnost již není možné podle zákona zkoumat nebo jehož příslušnost byla určena pravomocným rozhodnutím příslušného soudu.

(2) Je-li místně příslušných několik soudů, může se řízení konat u kteréhokoli z nich.

(3) Jde-li o věc, která patří do pravomoci soudů České republiky, ale podmínky místní příslušnosti chybějí nebo je nelze zjistit, určí Nejvyšší soud, který soud věc projedná a rozhodne.

Kontrolní otázky:

1. Definujte pravomoc soudu.
2. Které soudy jsou příslušné k řízení v prvním stupni?
3. Který soud rozhoduje o dovolání?
4. Ve kterých sporech rozhodují krajské soudy jako soudy prvního stupně?
5. Z jakých důvodů může být věc přikázána jinému soudu, než který by byl věcně a místně příslušný?